

Senast uppdaterad 2017-06-05

Frågor och svar om ändrad avgiftsmodell för insättningsgarantin

Varför betalas avgifter?

Varje institut som omfattas av insättningsgarantin ska betala en årlig avgift till garantimyndigheten (12 § lagen om insättningsgaranti). Institutens sammanlagda avgifter för ett år ska uppgå till 0,1 procent av de garanterade insättningarna. De behållna avgiftsmedlen ska uppgå till ett belopp som motsvarar minst 0,8 procent av de garanterade insättningarna (målnivå, 15 a §).

Insättningsgarantifonden uppgår för närvarande till cirka 2,4 procent av de garanterade insättningarna. Av lagen om insättningsgaranti följer att garantimyndigheten ska ta ut avgifter även fortsättningsvis. Detta har bland annat motiverats med att det bör råda en försäkringsmässig syn på insättningsgarantin där institutens avgifter kan liknas vid premier som möjliggör att ersättningsfall ska kunna hanteras över tid. Det finns även betydelsefulla fördelar med ett jämnt och förutsebart avgiftsuttag samt kontinuerlig uppbyggnad av insättningsgarantin som minskar risken för uttag av extra avgifter till följd av underskott i fonden.

Varför en ny avgiftsmodell?

Bakom förändringen ligger EU:s insättningsgarantidirektiv, som ger utgångspunkterna för en riskbaserad avgiftsmodell. Varje medlemsland kan med direktivet som grund utforma och använda sina egna riskbaserade metoder för beräkningen av avgiften för garantin.

När Riksgälden har utformat den nya avgiftsmodellen har man tagit hänsyn till de riktlinjer som Europeiska bankmyndigheten (Eba) har utfärdat.

Vilka förändringar innebär den nya avgiftsmodellen?

Med den nya beräkningen baseras avgifterna i högre grad än tidigare på institutens risknivå. Syftet med avgiftsmodellen är – utöver att finansiera kostnaderna för insättningsgarantin över tid – att bidra till starkare incitament för instituten att minska sin riskprofil.

Den nya beräkningen tar hänsyn till fem olika riskkategorier som utgörs av sju olika riskindikatorer. Den tidigare modellen tog endast hänsyn till total kapitalrelation.

Följande riskkategorier och riskindikatorer samt respektive viktning beaktas i den nya avgiftsmodellen:

Riskkategorier och riskindikatorer	Vikt
Kapital	24 %
Bruttosoliditet	12 %
Kärnprimärkapitalkvot	12 %
Likviditet och finansiering	24 %
Likviditetstäckningsgrad (LCR)	24 %
Tillgångskvalitet	18 %
Andel nödlidande lån	18 %
Affärsmodell och styrning	17 %
Riskviktade tillgångar/totala tillgångar	8,5 %
Avkastning på totalt kapital	8,5 %
Potentiella förluster för insättningsgarantisystemet	17 %
Ej in-tecknade tillgångar/garanterade insättningar	17 %
Summa	100 %

En annan nyhet är att avgiften för instituten kommer att variera mellan 0,07 och 0,18 procent av garanterade insättningar mot tidigare 0,06 och 0,14 procent.

Det totala avgiftsuttaget på 0,1 procent av institutens totala garanterade insättningar kommer inte att förändras utan det är endast avgiftsfördelningen mellan instituten som kan komma att ändras.

Beräkningsmetod

Instituten kommer att erhålla en riskpoäng baserat på institutens värden på de olika riskindikatorerna. Denna riskpoäng bestämmer var i avgiftsintervallet 0,07 till 0,18 av garanterade insättningar instituten hamnar. Avgiftsintervallet utgörs av sex olika riskklasser. Vilken riskklass ett institut hamnar i bestäms av placeringen av institutets sammanlagda riskpoäng i percentilrankningen av alla instituts totala poängfördelning.

För att möjliggöra att det totala avgiftsuttaget motsvarar lagens krav på 0,1 procent av totala garanterade insättningar kommer en justeringskoefficient att användas. Uppgår

exempelvis kravet på totala avgifter till 1 500 miljoner kronor och totala avgifter innan justeringsfaktor till 1 470 miljoner kronor kommer varje instituts avgift att justeras upp med justeringsfaktorn 1,02 ($1\,500/1\,470 = 1,02$).

Varför betalas avgifter?

Avgiftsnivån för respektive institut kommer att förändras. Vissa institut kommer därmed att få en lägre avgift jämfört med tidigare, medan andra kommer att få en högre. Detta beror dels på att det förändrade regelverket syftar till mer riskbaserade avgifter, vilket i grunden har tydligt positiva effekter eftersom det innebär starkare incitament att minska sin risknivå, dels att avgiftsintervallet förändras.

Den nya avgiftsmodellen innebär att instituten årligen kommer att rapportera fler nyckeltal jämfört med det enda nyckeltal som hittills rapporterats. Eftersom dessa nyckeltal är vedertagna och relativt okomplicerade att beräkna bedömer Riksgälden att denna ökade administrativa belastning är marginell.

Valutakurser?

Vid omräkning av uppgifter till SEK ska garanterade insättningar räknas om till den kurs som fastställs av Nasdaq Stockholm per 31/12.

För övriga uppgifter ska den valutakurs som tidigare använts vid bokslutet användas.

Nettointäkter?

Avser posten Periodens/årets resultat enligt B27 i ändringsföreskrift FFSS 2016:18.

Hur påverkas insättarna av den nya avgiftsmodellen?

Införandet av den nya avgiftsmodellen har ingen påverkan på insättarnas rätt till ersättning från insättningsgarantin.